13711 - Şek günü orucu

Soru

Şaban ayının otuzuncu gecesinde Ramazan hilâlini görmek için çöle çıktık.Fakat hava bulutlu olduğu için hilâli görme imkânı bulamadık. Şüpheli gün olduğundan dolayı Şaban ayının otuzuncu günü oruç tutabilir miyiz?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Şaban ayının sonuncu günü mü, yoksa Ramazan ayının birinci günü mü olduğu konusunda bu günde şüphe olduğundan dolayı Şaban ayının otuzuncu gününe şek günü denilmektedir.Bu günde oruç tutmak haramdır.

Nitekim Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- bu konuda şöyle buyurmuştur:

[صُومُوا لِرُؤْيَتِهِ وَأَفْطِرُوا لِرُؤْيَتِهِ؛ فَإِنْ غُبِّيَ عَلَيْكُمْ فَأَكْمِلُوا عِدَّةَ شَعْبَانَ ثَلَاثِينَ.] رواه البخاري

"Ramazan hilâlini gördüğünüzde oruca başlayın, Şevvâl hilâlini gördüğünüzde de bayram edin. Eğer hilâl size görünmezse, Şaban ayını otuz güne tamamlayın." (Buhârî; hadis no: 1909.)

Ammâr b. Yâsir -Allah ondan râzı olsun- bu konuda şöyle demiştir:

[مَنْ صَامَ الْيَوْمَ الَّذِي يَشُكُّ فِيهِ النَّاسُ، فَقَدْ عَصَى أَبَا الْقَاسِمِ] رواه الترمذي وصححه الألباني في صحيح الترمذي

"Kim, insanların şüphe ettikleri günde (şek gününde) oruç tutarsa, hiç şüphe yok ki Ebu'l-Kâsım -sallallahu aleyhi ve sellem-'e karşı gelmiştir." (Tirmizî. Elbânî; 'Sahih-i Tirmizî'; hadis no: 553.)

Hâfız İbn-i Hacer -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"Ammâr b. Yâsir'in bu hadisi ile şek gününde oruç tutmanın haram oluşuna delil gösterilmiştir.

Çünkü sahâbî kendi yanından söylemez. Dolayısıyla sahâbînin sözü merfu' hükmündedir.

İlmî Araştırmalar ve Fetvâ Dâimî Komitesi âlimleri şek günü hakkında şu görüşe varmışlardır:

"Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-'in sünneti, şek gününde oruç tutmanın haram olduğuna delâlet etmiştir." (İlmî Araştırmalar ve Fetvâ Dâmî Komitesi Fetvâları; c: 10, s: 117.)

Değerli âlim Muhammed b. Salih el-Useymîn de -Allah ona rahmet etsin- şek gününde oruç tutmanın hükmü hakkındaki görüş ayrılığını zikrettikten sonra şöyle demiştir:

"Bu görüşlerin en doğru olanı; (bu günde oruç tutmanın) haram oluşudur.Fakat devlet başkanınca bu günün orucu sâbit olur ve insanlara bu günde oruç tutmalarını emrederse, devlet başkanının sözüne aykırı hareket edilmez. Devlet başkanının sözüne aykırı hareket etmemek ise, insanın açıktan yememesi, aksine gizli yemesiyle yerine getirilmiş olur." (Muhammed b. Salih el-Useymîn; "eş-Şerhu'l-Mumti'; c: 6, s: 318.)